

VEILEDNING TIL KANDIDATENE I FRISØRFAGET

1. TIDSRAMME

For VG3 frisørfag er tidsrammen for svenneprøven i frisørfaget fastsatt til 2 - to dager. De to dagene skal være sammenhengende. Det forutsettes vanlig lengde på arbeidsdagen (8 timer) inkludert pause på 30 minutter, og vanlig arbeidstid.

2. HVA SKAL PRØVES?

Kandidaten kan bli prøvd i alle kompetansemålene i læreplanen for VG 3 frisørfaget. Innenfor rammen av kompetansemåla i læreplanen skal oppgavene prøve kandidaten i:

1. Planlegging av arbeidet og begrunnelse for valgte løsninger
2. Dokumentasjon av planlagt arbeid
3. Gjennomføring av planlagt arbeid
4. Vurdering av eget prøvearbeid

Læreplan for VG3 frisør finner du her:

www.udir.no/templates/udir/TM_UtdProgrFag.aspx?id=2103

Grunnleggende ferdigheter er integrert i alle kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. Det er viktig at kandidaten kjenner til kompetansemålene i læreplanen for frisørfaget.

Kandidaten skal kunne ivareta helse, miljø og sikkerhet i henhold til gjeldende regelverk under hele prøvearbeidet.

3. INNHOLDET I SVENNEPRØVEN

Prøveoppgavene vil inneholde minst to klipp som skal utføres på henholdsvis en dame- og en herremodell. Bruk av øvelseshoder er IKKE tillatt.

NB!: Det er kun arbeid og dokumentasjon som er utført under prøvens to dager som er gjenstand for vurdering. Det vil i praksis si at arbeidet som gjøres i forkant av prøvestart, etter at modeller er valgt, ikke skal vurderes.

Ca. to uker før avtalt prøvedato skal kandidaten ha mottatt et forberedende skriv som beskriver hvilke forberedelser kandidaten behøver å gjøre til prøven, herunder fremskaffe egnede modeller, materiell og utstyr.

4. FØRSTE DAG AV PRØVEN

Første dag omfatter planlegging av arbeidet og begrunnelse for valgte løsninger.

Følgende gjennomføres:

- Oppgaven deles ut og kandidaten får mulighet til å stille oppklarende spørsmål.
- Etter gjennomgang av prøven skal kandidaten skrive under på at hun/han har forstått informasjonen om svenneprøven.
- Planleggingsdelen av svenneprøven skal være skriftlig og inneholde:
 - En plan over hvordan kandidaten vil gjennomføre den praktiske prøven.
 - Planen skal inneholde en oversikt over materiell og utstyr kandidaten vil bruke i gjennomføringen av prøven.
 - Planen skal inneholde begrunnelser for de valg og avgjørelser kandidaten tar under planleggingsarbeidet.
 - Kandidaten skal utarbeide arbeidstegninger og redegjør for eventuelle andre spørsmål i prøven.
 - Kandidatens navn skal stå på første side i planen, og hver side skal være nummerert.
 - Når kandidatene er ferdig med planer, tegninger etc., leveres disse til nemnda. Kandidaten beholder et eksemplar selv, og kan forlate lokalet for å returnere til bedriften for resten av forberedelsen til svenneprøven.
- Hjelpemidler: Alle hjelpemidler kandidaten har brukt i læretiden kan benyttes under hele prøven. PC kan benyttes - det vil være mulig å printe ut fra en minnepenn.

5. ANDRE DAG AV SVENNEPRØVEN.

Andre dag omfatter gjennomføring av et faglig arbeid, egenvurdering og dokumentasjon av eget prøvearbeid.

Følgende gjennomføres:

- Prøvenemnda leverer ut planer, begrunnelser for valg og tegninger som kandidaten utarbeidet første dag.
 - Det vil være anledning til å bruke medbrakte bilder som skisse til oppgavene.
 - Det er mulig å gjøre korrigeringer på tegningene etter ferdigstilt praktisk arbeid hvis det er avvik som er faglig begrunnet. Små korrigeringer vil ikke være å betrakte som negativt. Endringene skal gjøres med en annen farge enn på klippeformene slik at nemnda kan se hvilke korrigeringer som er gjort. Begrunnelse for endringene skal fremkomme i kandidatens vurdering og dokumentasjon.
- Kandidaten utfører arbeidene i henhold til planen de har satt opp.
 - Prøvenemnda har en observatørrolle og skal følge kandidatens gjennomføring. De skal vurdere kandidatens arbeider når det fremstilles til vurdering av kandidaten. Prøvenemnden skal vurdere det ferdige resultatet etter beskrivelsene i prøveoppgaven, eller når oppgaven ikke beskriver dette, når kandidaten selv mener at oppgaven er fullført.
- Kandidaten skal vise:
 - Praktiske ferdigheter
 - Samarbeid/selvstendighet
 - Kommunikasjon /fleksibilitet
 - Teknikk og verktøyføring
 - Orden og hygiene
 - HMS
- Vurderingsdelen skal inneholde:
 - Kandidatens egen vurdering og faglige refleksjon av hvordan hun/han har gjennomført prøven, altså planleggings- og gjennomføringsdelen i forhold til planlagt resultat: Hva som gikk bra/ mindre bra og hva som kunne/ burde vært utført på en annen måte og hvordan.
- Grunngi eventuelle endringer som er gjort underveis.
- Vurdering av hvilke mål/tiltak som eventuelt bør følges opp.
- Dokumentasjonsdelen skal inneholde:
 - Kandidatens planer for dagen, begrunnelser for valg, tegninger, utfylte oppgaver og egenvurdering.
 - Vurderings- og dokumentasjonsdelen leveres til nemnda til avtalt tid.

6. PRØVENEMNDAS VURDERING.

- Prøvenemnda kan i en oppsummerende samtale til slutt stille spørsmål til faglig avklaring, i tråd med § 3 - 57 i Opplæringsloven.
- Prøvenemnda skal gjøre en samlet vurdering av din kompetanse i planleggings-, gjennomførings-, vurderings- og dokumentasjonsdelen i henhold til tegn på måloppnåelse og vurderingskriterier i oppgaven.
- Prøvenemnda skal føre protokoll og ta bilder av arbeidene der de ulike sidene av prøvegjennomføringen blir dokumentert. Prøveprotokollen skal være så utfyllende at den sammen med bildene gir et godt bilde av selve prøvegjennomføringen i en eventuell klagebehandling.

7. KARAKTERER

Det vil bli gitt karakterer etter en tredelt skala:

- Bestått meget godt
- Bestått
- Ikke bestått

Resultatet blir formidlet skriftlig av fagopplæringskontoret.

8. KLAGE PÅ KARAKTERER

Retten til å klage, og regler for saksbehandlingen, går generelt fram av Forvaltningslova kapittel IV, §§ 28 - 35. Opplæringslova har et eget kapittel 5 om klager. Reglene samsvarer i stor grad med tilsvarende i Forvaltningslova, men omhandler spesielt videregående opplæring og hva det kan klages over, hvem som kan klage, partsretter og regler om saksbehandlingen.

I forhold til fag-/ svenneprøve kan det klages over faglig vurdering og ikke bestått samt formelle sider ved gjennomføring av fag-/ svenneprøven. For den faglige vurderingen er det viktig at en ikke klager bare på grunn av misnøye, men legger fram argumenter for at prøvenemnda har vurdert feil.